

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **Č. P. - S. a.s. B.**, zastúpeného JUDr. J. B., advokátom v P., proti žalovanej **A. U.**, bývajúcej v K., zastúpenej JUDr. J. U., advokátom v K., **o zaplatenie 36 220 Sk s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp.zn. 23 C 12/2003, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp.zn. 3 Co 7/2008 z 27. novembra 2008, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovanej **o d m i e t a .**

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Košice I rozsudkom zo 6. septembra 2007, č.k. 23 C 12/2003 - 153 uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 36 220 Sk so 17,6 % úrokom z omeškania od 15.9.2002 do zaplatenia, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanú zaviazal zaplatiť žalobcovi trovy konania na účet jeho právneho zástupcu v sume 12 187 Sk, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá platná poisťná zmluva a to v mene žalovanej jej právnym zástupcom. Boli platené aj leasingové splátky za motorové vozidlo, pričom z tohto dôvodu má žalobca právo na zaplatenie poisťného štvrtročne tak, ako bolo medzi účastníkmi dohodnuté. Z prehľadu, ktorý žalovaná nevyvrátila vyplýva, že splátka splatná 14.9.2002 nebola uhradená. Pre nezaplatenie splátky listom z 18.11.2002 žalobca oznámil žalovanej zánik poisťného 14.12.2002. Dôvody zániku poisťnej zmluvy na strane žalovanej nenastali skôr ako dôvody na strane žalobcu, t.j. pre nezaplatenie poisťného. Vzhľadom k tomu s poukazom na ustanovenie § 801 Občianskeho zákonníka

v platnom znení v roku 2002, poistenie zaniklo v lehote do 6 mesiacov, keďže splátka poistného splatná dňa 14.9.2002 nebola zaplatená a k zániku poistenia došlo do 6 mesiacov, teda 14. marca 2002. K zániku poistenia nemohlo dôjsť z dôvodov na strane žalovanej, vzhľadom na všeobecné poistené podmienky, pretože nebolo preukázané, že došlo k zániku poistenia alebo skončenia užívania poistenej veci. Z uvedeného dôvodu má potom žalobca právo na zaplatenie poistného do zániku poistenia. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 27. novembra 2008, sp.zn. 3 Co 7/2008 rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil. Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal. V celom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Skonštatoval správnosť dôvodov napadnutého rozhodnutia, vrátane toho, že žalovaná je v spore pasívne legitimovaná. V tejto súvislosti poukázal aj na ďalšie prednesy ako aj písomné vyjadrenia žalovanej, z ktorých vyplýva, že táto uznala, že leasingovú zmluvu podpísala, teda uznala, že zoberie auto na leasing na svoje meno s tým, že užívať ho bude jej bývalý manžel a zástupca v tomto konaní. Zástupca žalovanej naopak uznal, že v mene žalovanej podpísal poistnú zmluvu. Poukázal aj na „odpor“ podaný žalovanou dňa 12.5.2003, z ktorého je zrejmé, že žalovaná mala so žalobcom uzavretú poistnú zmluvu zo 14.3.2001, ktorou bolo poistené motorové vozidlo EVČ K..

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu, podala s poukazom na ustanovenie § 237 a § 238 O.s.p. dovolanie žalovaná. Namietala nepreskúmateľnosť rozhodnutia odvolacieho, ako aj rozhodnutia súdu prvého stupňa. Dovolanie odôvodnila tým, že súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia spochybnil jej tvrdenia, ako i tvrdenia jej právneho zástupcu, prednesených v priebehu konania, pričom takéto tvrdenia súd sú nehoráznym prekrúcaním výpovedí účastníkov konania. Okrem toho namietala, že napriek námietke zaujatosti vznesenej voči konajúcej sudkyňi, ktorú nadriadený súd vrátil ako bezdôvodne predloženú, v predmetnej veci táto sudkyňa ďalej konala, zjavne nie nestranne. Napriek pokynom odvolacieho súdu, s ktorými sa mal súd prvého stupňa v konaní riadiť, tento ani len z časti neodstránil tie námietky a zistenia krajského súdu, pre ktoré odvolací súd zrušil pôvodné rozhodnutie súdu prvého stupňa pre jeho nepreskúmateľnosť a nezrozumiteľnosť a opätovne rozhodol tak a za použitia tých istých argumentov, ako tomu bolo v rámci pôvodného konania a nevykonával ani výsluch žalobcom označených a navrhovaných svedkov.

V dôvodoch dovolania rozoberala skutkový a právny stav veci tak, ako ho uvádzala v konaní pred súdmi. Navrhla rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Žalobca sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.), a bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Podľa ustanovenia § 236 ods. 1 O.s.p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle ustanovenia § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.) alebo rozsudok, potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd v jeho výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

V danom prípade dovolaním žalovanej nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné. Dovolací súd v prejednávanej veci doposiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalovanej nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. procesne prípustné.

Dovolanie žalovanej by mohlo byť procesne prípustné, len ak by konanie, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. Dovolací súd sa preto

neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa (aj so zreteľom na obsah dovolania) zaoberal tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (rozsudku alebo uzneseniu), ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Treba uviesť, že z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených procesných väd ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je významný subjektívny názor účastníka o tom, že v konaní došlo k jednej z týchto väd, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd.

Žalovaná existenciu procesných väd v zmysle § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva. S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti, ktorých sa mali dopustiť súdy oboch nižších stupňov, sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom odvolacieho súdu nebola dovolateľke odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva. Dovolací súd z obsahu spisu nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté procesnou vadou, znemožňujúcou žalovanej realizáciu jej procesných práv.

Z obsahu dovolania žalovanej možno vyvodit', že k odňatiu možnosti konať pred súdom malo dôjsť predovšetkým nevykonaním ňou navrhovaného dokazovania (výsluch označených svedkov), ďalej spochybnením tvrdení ňou a jej právnym zástupcom

prednesených v priebehu konania, na ktorých súd prvého stupňa založil svoje rozhodnutie vo veci.

Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd ale rozhodne, ktoré z označených dôkazov vykoná. Súd nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (§ 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky to vyjadril už v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993, v ktorom vysvetlil, že prípadné nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcu k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p. V rozhodnutí uverejnenom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999 uviedol, že ak súd v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa § 237 písm. f/ O.s.p. nie je prípustné, lebo to nemožno považovať za odňatie možnosti konať pred súdom. Dovolací súd aj v prejednávanej veci zastáva názor, že nevykonaním dovolateľkou navrhovaného dokazovania nemohlo dôjsť k odňatiu jej možnosti konať pred súdom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že nie je dôvodná ani námietka dovolateľky týkajúca sa nepreskúmateľnosti, resp. nedostatočnej odôvodnenosti písomného vyhotovenia rozhodnutia odvolacieho súdu.

To že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry ESĽP. Judikatúra tohto súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303- A, s.12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Ústavný súd už vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní veci dospel k záveru, že v odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolací súd zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože odvolací súd sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o nepreskúmateľnosti, zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu.

So zreteľom na žalovanou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa dovolací súd tiež zameral aj na otázku opodstatnenosti tvrdenia dovolateľky, že v prejednávanej veci rozhodovala vylúčená sudkyňa (§ 237 písm. g/ O.s.p.).

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vecí, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Dovolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 9. októbra 2006 sp.zn. 3 NcC 1/2006, ktorým vec vrátil súdu prvého stupňa ako bezdôvodne predloženú z dôvodov, že námietka zaujatosti vznesená žalovanou dňa 19. septembra 2006 nebola podaná v lehote podľa ustanovenia § 15a ods. 2 O.s.p. a táto smeruje iba k okolnostiam spočívajúcim v postupe sudcu o prejednávanej veci (§ 14 ods. 3, § 15 ods. 5 a § 15a ods. 2 O.s.p.), kedy sa nevyžaduje, aby sa vec predložila nadriadenému súdu (§ 15a ods. 5 a § 15a ods. 2 O.s.p.).

Potrebné je poukázať aj na tú skutočnosť, že žalovaná v dovolacom konaní žiadne nové okolnosti zaujatosti JUDr. D. B. neuvádzala.

Sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecné záväzné právne predpisy je povinný vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia v zmysle § 2 ods. 2 zákona č. 385/2000 Z.z. v znení zmien a doplnkov a je povinný prejednať a rozhodnúť všetky veci, ktoré mu boli pridelené v súlade s platným rozvrhom práce. Obsah tohto práva a povinnosti je základným pilierom výkonu funkcie sudcu, keď výnimky môžu vyplývať len z naplnenia zákonných predpokladov, ktoré však neboli v prejednávanom prípade splnené. Odôvodnenú pochybnosť o zaujatosti sudkyne JUDr. D. B. nie je možné v danom prípade vyvodiť.

Dovolací súd preto dospel k záveru, že v preskúmvanej veci nie sú dané dôvody prípustnosti dovolania podľa § 237 písm. g/ O.s.p.

Zo všetkých uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalovanej proti potvrdzujúcemu výroku napadnutého rozsudku odvolacieho súdu nemožno vyvodiť ani z § 237 O.s.p.

Vzhľadom na to, že prípustnosť dovolania žalovanej nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky mu však žiadne trovy dovolacieho konania nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 13. júla 2009

JUDr. Vladimír M a g u r a , v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Nina Dúbravčíková